

DECIZIA nr. 788 din 3 decembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 252^{^1} alin. \(1\)](#), [art. 252^{^3}](#) și ale [art. 253 alin. \(2\) lit. a\) din Codul de procedură penală](#)

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 346 din 29 aprilie 2020**

Data intrării în vigoare 29-04-2020

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia-Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Cristina Teodora Pop	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 252^{^1} alin. \(1\)](#), [art. 252^{^3}](#) și ale [art. 253 alin. \(2\) lit. a\) din Codul de procedură penală](#), excepție ridicată de Tribunalul Mureș - Secția penală, din oficiu, în Dosarul nr. 878/102/2016/a3, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.546D/2017.
2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.
3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Se arată că nu poate fi pus semnul egalității între bunurile mobile și cele imobile, motiv pentru care legiuitorul poate să stabilească un regim juridic diferit al celor dintâi referitor la posibilitatea valorificării acestora, în condițiile în care fac obiectul sechestrului asigurător, fără ca prin aceasta să fie încălcate dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 25 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 878/102/2016/a3, Tribunalul Mureș - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 252^{^1} alin. \(1\)](#), [art. 252^{^3}](#) și ale [art. 253 alin. \(2\) lit. a\) din Codul de procedură penală](#), excepție ridicată de Tribunalul Mureș - Secția penală, din oficiu, într-o cauză având ca obiect soluținarea unei cauze penale în care o parte dintre inculpați, trimiși în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, au formulat cereri în vederea valorificării unor bunuri mobile și imobile sechestrate.
5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile [art. 252^{^1} alin. \(1\)](#), [art. 252^{^3}](#) și ale [art. 253 alin. \(2\) lit. a\) din Codul de procedură penală](#) permit instanței de judecată să dispună, la cererea sau cu acordul proprietarului, valorificarea doar a bunurilor mobile sechestrate, nu și a celor imobile. Or, este cunoscut faptul că, în cazul infracțiunilor de evaziune fiscală, organele judiciare instituie sechestrul asigurător atât asupra bunurilor mobile, cât și asupra bunurilor imobile ale inculpatului sau ale persoanei responsabile civilmente. Se susține că, în astfel de cauze, inculpatul este direct interesat de recuperarea prejudiciului, până la primul termen de judecată, pentru a putea beneficia de cauza legală de reducere a pedepsei prevăzută la [art. 10 din Legea nr. 241/2005](#) pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (sau de cauzele de nepedepsire sau de reducere a pedepsei prevăzute la [art. 10 din Legea nr. 241/2005](#), în forma lui în vigoare anterior datei de 1 februarie 2014). Însă, în condițiile în care textele criticate permit doar inculpaților cărora le-au fost sechestrate bunuri mobile să poată recupera prejudiciul provocat prin săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală și, implicit, să beneficieze de cauza de reducere a pedepsei, acestea contravin prevederilor constituționale invocate.
6. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.
7. Guvernul opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se face trimitere la considerentele [Deciziei nr. 638 din 28 iunie 2007](#) și se arată că beneficiile prevăzute la [art. 10 din Legea nr. 241/2005](#) nu pot fi convertite în drepturi fundamentale, motiv pentru care acordarea lor este lăsată la aprecierea legiuitorului, apreciere determinată de rațiunile de politică penală impuse de societate. Se susține că instituirea unei proceduri speciale de valorificare doar a bunurilor mobile, nu și a bunurilor imobile, sechestrate în cursul urmăririi penale sau al judecății

este justificată de diferențele existente între cele două categorii de bunuri, pornind de la diferențele de regim juridic și până la aspectele legate de diferența valorică între bunuri, de modalitatea de apreciere a lor în timp, de conservarea bunurilor și de posibilitățile de valorificare a lor anterior pronunțării unei hotărâri judecătorești. Se arată că, faptul că doar proprietarul bunurilor mobile sechestrate poate solicita valorificarea lor înaintea pronunțării unei hotărâri judecătorești definitive nu încalcă prevederile [art. 16 din Constituție](#), întrucât legea nu distinge între modalitățile în care poate fi acoperit prejudiciul provocat prin comiterea infracțiunii, și nici dispozițiile [art. 21 din Constituție](#), întrucât accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil nu pot fi confundate cu obținerea unor beneficii acordate de lege în alte condiții decât cele legale.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 252¹ alin. \(1\)](#), [art. 252³](#) și ale [art. 253 alin. \(2\) lit. a\) din Codul de procedură penală](#), care au următorul conținut:

– [Art. 252¹ alin. \(1\)](#): „În cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, procurorul sau instanța de judecată care a instituit sechestrul poate dispune de îndată valorificarea bunurilor mobile sechestrate, la cererea proprietarului bunurilor sau atunci când există acordul acestuia.”;

– [Art. 252³](#):

(1) În cursul judecății, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, a uneia dintre părți sau a custodelui, poate dispune asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate. În acest scop, instanța de judecată fixează un termen, care nu poate fi mai scurt de 10 zile, la care sunt citate în camera de consiliu părțile, precum și custodele bunurilor, atunci când a fost desemnat unul. Participarea procurorului este obligatorie.

(2) La termenul fixat, se pune în discuția părților, în camera de consiliu, valorificarea bunurilor mobile sechestrate și li se pune în vedere că au dreptul de a face observații sau cereri legate de acestea. Lipsa părților legal citate nu împiedică desfășurarea procedurii.

(3) Asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate, precum și cu privire la cererile prevăzute la alin. (2), instanța de judecată dispune prin încheiere motivată. Încheierea instanței este definitivă.”;

– [Art. 253 alin. \(2\) lit. a\)](#): „(2) În procesul-verbal prevăzut la [alin. \(1\)](#) se menționează și faptul că părțile au fost încunoștințate că: a) pot solicita valorificarea bunului sau bunurilor sechestrate, în temeiul [art. 252¹ alin. \(1\)](#); [...]”

11. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale [art. 16 alin. \(1\)](#) referitor la egalitatea în fața legii și ale [art. 21](#) cu privire la accesul liber la justiție.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile [art. 252¹-art. 252⁴](#) au fost introduse în cuprinsul [Codului de procedură penală](#) prin [art. 102 pct. 167 din Legea nr. 255/2013](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală](#) și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, ca urmare a unor nevoi concrete apărute în practica judiciară, dar și a realităților economice, pentru a preîntâmpina prejudicierea intereselor suspectului, ale inculpatului sau ale persoanei responsabile civilmente, determinată de reducerea, în cursul procesului penal, a valorii bunurilor sechestrate, printre principalele cauze ale devalorizării numărându-se perisabilitatea și inflația. Astfel, prin dispozițiile legale mai sus menționate, au fost reglementate o procedură de valorificare a tuturor bunurilor mobile care pot forma obiectul sechestrului, precum și o procedură de contestare a activităților desfășurate în procesul de valorificare, care completează prevederile [art. 252 din Codul de procedură penală](#), ce are ca obiect doar valorificarea bunurilor perisabile.

13. Dispozițiile [art. 252¹ din Codul de procedură penală](#) reglementează trei ipoteze juridice distincte: una referitoare la valorificarea bunurilor mobile sechestrate, în cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, la cererea proprietarului bunurilor sau atunci când există acordul acestuia, fără să distingă cu privire la natura bunurilor mobile ce pot fi astfel valorificate; o alta referitoare la valorificarea bunurilor mobile sechestrate, în cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, atunci când nu există acordul proprietarului, putând fi valorificate conform acestei proceduri doar bunuri mobile dintre cele expres și limitativ prevăzute la [art. 252¹ alin. \(2\) lit. a\)-d\) din Codul de procedură penală](#) [a] atunci când, în termen de un an de la data instituirii sechestrului, valoarea bunurilor sechestrate s-a diminuat în mod semnificativ, respectiv cu cel puțin

40% în raport cu cea de la momentul dispunerii măsurii asigurătorii; b) atunci când există riscul expirării termenului de garanție sau când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra unor animale sau păsări vii; c) atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra produselor inflamabile sau petroliere; d) atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra unor bunuri a căror depozitare sau întreținere necesită cheltuieli disproporționate în raport cu valoarea bunului; e) o a treia ipoteză privind valorificarea autovehiculelor asupra cărora s-a instituit sechestrul asigurător, în cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: proprietarul nu a putut fi identificat și valorificarea nu se poate face potrivit ipotezei anterior menționate, atunci când acestea au fost folosite, în orice mod, la săvârșirea unei infracțiuni, dacă de la data instituirii măsurii asigurătorii asupra acestor bunuri a trecut o perioadă de un an sau mai mare.

14. Așa fiind, prevederile legale criticate reglementează o procedură ce reprezintă o excepție de la regulile procesual penale referitoare la sechestrarea și indisponibilizarea bunurilor, aspect ce rezultă și din folosirea de către legiuitor în cuprinsul denumirii marginale a [art. 252¹ din Codul de procedură penală](#) - Cazuri speciale de valorificare a bunurilor mobile sechestrate a cuvântului „speciale”. Această excepție a fost reglementată în vederea conservării valorii bunurilor mobile ce fac obiectul sechestrului asigurător, în considerarea naturii acestor bunuri, care, în lipsa valorificării lor, ar putea fi afectată, în cursul procesului penal, de fenomenul devalorizării, ca urmare a modificării proprietăților fizice și chimice specifice, astfel încât scopul dispunerii în privința lor a măsurii sechestrului asigurător - prevăzut la [art. 249 alin. \(1\) din Codul de procedură penală](#) - să nu mai poată fi atins.

15. Considerentele mai sus arătate nu sunt aplicabile, însă, și în cazul bunurilor imobile, ale căror proprietăți fizice și a căror valoare se conservă, fiind suspuse modificării doar la intervale mari de timp, care nu sunt de natură a pune în pericol realizarea scopului legal anterior menționat.

16. Prin urmare, diferența de tratament juridic invocată de autorul excepției este justificată de condiții obiective și rezonabile, nefiind de natură a contraveni prevederilor constituționale ale [art. 16 alin. \(1\) din Constituție](#). Referitor la asigurarea principiului egalității în drepturi, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că încălcarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite. În alți termeni, principiul egalității nu interzice reguli specifice, în cazul unei diferențe de situații. Egalitatea formală ar conduce la aceeași regulă, în ciuda diferenței de situații. De aceea inegalitatea reală, care rezultă din această diferență, poate justifica reguli distincte, în funcție de scopul legii care le conține (a se vedea [Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996).

17. Totodată, Curtea constată că scopul valorificării bunurilor mobile sechestrate nu este acela de a satisface nevoia inculpatului sau a persoanei responsabile civilmente de a plăti sumele de bani reprezentând contravaloarea pagubelor produse prin săvârșirea infracțiunii, așa cum, în mod greșit, reiese din motivarea excepției, ci constă în conservarea valorii bunurilor mobile indisponibilizate.

18. Având în vedere aceste considerente, nu poate fi reținută existența unei discriminări între persoanele ale căror bunuri mobile au fost sechestrate în cursul procesului penal și cele aflate în aceeași situație juridică, ale căror bunuri imobile au făcut obiectul aceleiași măsuri, regimul juridic diferit al bunurilor mobile și imobile ce fac obiectul sechestrului judiciar, sub aspectul valorificării lor pe parcursul procesului penal, fiind justificat de cauze obiective și rezonabile.

19. Nu în ultimul rând, soluția legislativă normativizată prin dispozițiile [art. 252¹ alin. \(1\)](#), [art. 252³](#) și ale [art. 253 alin. \(2\) lit. a\) din Codul de procedură penală](#) reprezintă opțiunea de politică penală a legiuitorului și se încadrează în marja de apreciere prevăzută la [art. 61 alin. \(1\) din Constituție](#).

20. Pentru aceleași motive, nu poate fi reținută nici încălcarea accesului liber la justiție al persoanelor ale căror bunuri imobile sunt sechestrate în cursul procesului penal, ca urmare a imposibilității valorificării acestor bunuri, printr-o procedură similară celei reglementate prin dispozițiile legale criticate. În acest sens Curtea Constituțională a constatat, în repetate rânduri, în jurisprudența sa că accesul la justiție nu presupune accesul la toate procedurile judiciare, în toate categoriile de cauze, aspect ce rezultă din prevederile constituționale ale [art. 126 alin. \(2\)](#), conform cărora competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute prin lege, și că legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili normele privind procedura de judecată, putând institui prevederi speciale în vederea reglementării unor situații deosebite (a se vedea [Decizia nr. 55 din 27 ianuarie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 7 aprilie 2011), cu condiția implicită de a nu contraveni altor norme și principii constituționale (a se vedea [Decizia nr. 436 din 26 octombrie 2004](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1263 din 28 decembrie 2004).

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
În numele legii
DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Tribunalul Mureș - Secția penală, din oficiu, în Dosarul nr. 878/102/2016/a3 și constată că dispozițiile [art. 252¹ alin. \(1\)](#), [art. 252³](#) și ale [art. 253 alin. \(2\) lit. a\)](#) din [Codul de procedură penală](#) sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Mureș - Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 decembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Cristina Teodora Pop